

Üvegfestmény - Orpheusz

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	54.1380.1 
Alkotó:	Maróti (Rintel), Géza (1875 - 1941) / tervező Róth, Miksa (1865 - 1944) / kivitelező
Készítés ideje:	1910 KÖRÜL
Készítés helye:	Budapest
Jelzés:	RMR
Anyag:	antiküveg
Technika:	ólmozott; schwarzlot festés
Méretek:	magasság: 72 cm szélesség: 50 cm

Róth Miksa kompozíciója *Ovidius Metamorphoses* című művének azt a részletét jeleníti meg, amikor a kedvesét sirató Orfeusz lantjátékával kísért énekével megszelídíti a köréje sereglő vadállatokat. Hitvесе: Eurüdiké mérges kígyóra lépett, melynek harapása elragadta őt az élők sorából. Orfeusz alászállt az alvilágba, ahol megindító énekével elnyerte az alvilág urának és úrnőjének jóindulatát. Eurüdiké lelkét visszaengedték Orfeusszal a fenti világba egyetlen feltétellel: Orfeusz nem tekinthet rá, amíg újra a földre nem érnek. Mivel ezt nem tudta megállni, hitvесе az alvilág foglya maradt.

Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében található egy másik üveglak, mely Artemiszt, a vadászat istennőjét ábrázolja attribútumaival: a szarvassal és a kezében tartott íjjal. Az Orfeusz és Artemisz üvegeképeket Róth Miksa egy több épületszintet átfogó üveglak figurális elemeinek másodpéldányaként készítette. A dekorációs program a maga teljességében a Vörösmarty tér 3. szám alatti épületben: az egykori Kasselik Alapítvány üzlet- és bérházának lépcsőházában tekinthető meg. Az 1911-ben befejezett épületet a Giergl Kálmán – Korb Flóris építészpáros tervezte. Orfeusz és Artemisz mellett itt Aphrodité alakja is látható. A sorozat további elemei madarakat, valamint díszedényekből kiemelkedő stilizált virágcsokrokat ábrázolnak.

A fenti sorozattal rokon alkotások Róth Miksa azon madaras-virágos üveglakjai is, melyeket a Kálvin téren 1912 és 1913 között a – Hüttl Dezső műgyetemi tanár tervei alapján épített – Gazdák Biztosító Szervezetének Székháza (jelenleg AB AEGON Irodaház) számára kivitelezett.

Irodalom

- Szerk.: Csenkey Éva, Gálos Miklós: *Tiffany & Gallé e i maestri dell'art nouveau nella collezione del Museo di Arti Applicate di Budapest*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2013. - Nr. 6.10.
- Szerk.: Horváth Hilda, Szilágyi András: *Remekművek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből. (Kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 134. (Kálosi Ildikó)
- Varga Vera: *A szecesszió művészi üvegei*. Subrosa, Budapest, 1996. - 270.
- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 9.168. (Varga Vera)
- Gellér Katalin: Róth Miksa (1865-1944). A magyar üveglak-művészet fénykora. *Művészettörténeti Értesítő*, 29. (1980). 1980. - 148-154:148.

